

Svůdnost experimentu

Na internetu mě zaujal jeden článek, který říkal, že si studenti gymnázia z Hradce Králové zkusili žít čtyři dny jako v roce 1982. Tedy v době, kdy jsem se narodil. Po přečtení článku jsem zjistil, že se jednalo o nový typ výuky dějepisu, a to ve formě retro prožitku. Článek však měl v sobě ještě jednu podstatu – ukázat slovo socialismus v co nejhorším světle. Na onom táboře, kde probíhalo čtyřdenní retro, se všichni museli zdravit čest práci, soudruhu a soudružku. Všude byly vlajky Sovětského svazu a různé nápisy typu

Se SSSR na věčné časy atd. Jenže není retro jako retro

Vzhledem k tomu, že se blíží výročí 21. srpna 1968, tak se v médiích objevují snahy očernit tehdejší dobu do co největších rozměrů. Pedagogové se snaží studentům říkat jen negativní věci. Mezi ně patří třeba existence obchodu Tuzex nebo to, že lidé nesměli mít oblečení ze Západu (nevím, kde tohle vzali, ale to je podřadné). Když se však podíváme na onen rok 1982, tak zjistíme, že v Evropě eskaluje studená válka rozmístěním raket Pershing v tehdejší Západní Německo a také SS-22 na straně druhé, například v tehdejší ČSSR.

Takhle je potřeba vnímat onu dobu, která byla v onom kempu jen zkratkovitě a neúplně představena. Dle mého názoru se jedná o experiment, který má za úkol devalvovat slovo socialismus jako takové. Ostatně v samotném názvu článku je řečeno, že si studenti zkusili několik dní žít v socialismu. Abychom to uvedli na pravou míru, tak si zkusili žít jako v roce 1982, kdy zde fungoval socialismus sovětského typu, který se koncem 80. let 20. století historicky vyčerpá, nebo lépe řečeno selže. Z toho plyne, že není socialismus jako socialismus. S tím úzce souvisí i fakt, že se dnes čím dál více zkrlesuje ona doba z důvodu obhájení existence současného kapitalistického systému, který je postaven na individualitě. Ostatně studenti si prý stěžovali, že za čtyři dny jim byla omezena individualita. Právě socialismus sovětského typu snižoval individualitu a dával důraz na kolektivnost. Jenže pokud je jednoho i druhého příliš, tak nastává problém. Když je společnost hodně svazována, tak ve finále začne být volání po osobních svobodách. Pokud je individuální svoboda přes míru, tak začne volání po kolektivních jistotách (tento jev nazýváme dvojítm paradoxem).

Studenti se prý shodli na tom, že byl pro ně kurz poučný a že by v době, ve které vyrůstali jejich rodiče, žít rozhodně nechtěli. Tak tomuhle říkám vyjádření šité na míru účelovosti. Každá doba má své výhody i nevýhody, a tak je potřeba k tomu přistupovat. Co je však nejhorší, tak studentům chybí srovnání. Musí si na miskou vah dát klady i záporny. Pokud tohle neudělají, tak se jedná o účelovost. Ostatně, proč se nepořádkají takovouto věcí například k období první republiky, a neukáže se, jak to bylo například po Velké hospodářské krizi? Jaká byla bída. Nemusíme ale chodit moc daleko. Stačí, když se takový retro tábor udělá k první polovině 90. let 20. století. To by se sice nikdo nezdravil: soudružko a soudruhu, ale měl by problém sehnat práci a žil by také často v chudobě, kdy by musel obracet každou korunu. Tohle se ale dělat nechce, protože je mnohem jednodušší ukázat na tehdejší dobu jako na tu nejhorší v naší historii.

Ještě dovětek k výrazu »čest práci«. Zajímalo by mě, zda studentům a studentkám bylo na táboře vysvětleno, odkud tento výraz pochází a co vyjadřuje. Předpokládám, že asi nebylo. Tento výraz pochází od dělníků, kteří pracovali u Bati ve Zlíně, a posléze zlidověl jako pozdrav práci a její úctě. Sice byl tento výraz až moc často používán, ale taková už prostě byla doba.

Možná se ptáte, zda bych onu dobu chtěl zažít také. Na tohle nelze objektivně odpovědět, protože jsem rád, jakou dobu zažívám celkově – s jejími pozitivy i negativy. Jedno ale mohu říci určitě: doba, která byla v 80. letech 20. století, byla asi tou nejlepší dobou ze všech. Bylo to období lásky, míru, klidu, ale i vojenské vyrovnanosti ve vztahu USA – SSSR, svět byl bezpečnější. Nicméně každý máme na prožitou dobu svůj osobní názor a pohled. I vy můžete mít jiný, klidně opačný i negativní. To už je úděl dějinného vývoje. **Sociolog Mgr. Jan KLÁN**, předseda OV KSČM Kutná Hora

Francie má své hrdé, národní motto : PRÁVO - ROVNOST - BRATRSTVÍ

Toto motto však naprosto jinak vnímají občané Francie a naprosto odlišně francouzští politici. Jeden student, patrně zmatený heslem francouzské revoluce i hrdým současným národním krédem PRÁVO - ROVNOST - BRATRSTVÍ, oslovil svého politika E. Macrona : " Jak se máš MANU " ? Chlapec však tvrdě narazil na velké EGO svého politika. M Macron se bodře ohradil " Tohle nemůžeš, jsi tu na OFICIÁLNÍ slavnosti, tak se chovej, jak se patří. Dělat blběčka můžeš jindy ".

Na veřejnosti neplatí žádné národní motto o právu, rovnosti ani bratrství, tam je přednější slušné vychování. Tam není žádné PRÁVO, žádná ROVNOST ani žádné BRATRSTVÍ možné, mezi politikým veličanem E. Macronem, co píše dějiny EU a bezvýznamným občanem, naprosto nulou, byť by byl i voličem E. Macrona. A to ani jako v žertu. Možná z té francouzské, občanské, studující nuly, " blběčka ", vyroste veliký politik a teprve potom bude mít PRÁVO oslovit svého sobě ROVNÉHO politického BRATRA " Napoleona " E. Macrona : " Tak co, jak se máš MANU, já jsem ten student blběček, pamatuješ "? Teprve až potom bude platit o jejich ušlechtilé krédu PRÁVO - ROVNOST - BRATRSTVÍ. V kapitalismu jsou si politici daleko rovnější než občané. Zatím " Napoleon " Macron učí své francouzské studenty, " blběčky ", slušnému chování. Jak smutné. Není to francouzské národní motto přežité ? " Nezavání " to národní, proklamované, francouzské, revoluční krédu PRÁVO - ROVNOST - BRATRSTVÍ čistě náhodou komunickou ideologií, ideou ? V tvrdém, válečném kapitalismu přeče žádné motto PRÁVO - ROVNOST - BRATRSTVÍ neplatí. Tam vládnou občanská kastovní oligarchie a ne nestranné PRÁVO ani ROVNOST občan versus politik. A jaké že je to právě, kapitalistické BRATRSTVÍ bohatých politiků a oligarchů? Bojují na jedné straně barikády za svoje PRÁVO na privilegované bohatství, na to být NADŘAZENÝ občanům / žádná ROVNOST / a žádné BRATRČIKOVÁNÍ s občany. Kam zmizelo jejich národní proklamované krédu BRATRSTVÍ, s ohledem na zahraniční politiku, když se Macron chová jako pyšný diktátor, jako Napoleon, co by chtěl spolu s Merkelovou dobýt Rusko? Eva Dolejšová

Letní škola politického vzdělávání 3

Přístupy KSČM k posílení dostupnosti a kvality veřejného školství

KSČM se dlouhodobě a pravidelně problematikou školství zabývá. Hlavním problémem školství v celé ČR je, že je dlouhodobě podfinancované a destabilizované různými experimenty. Chybí finance na dostatečné platové zabezpečení pedagogických i nepedagogických pracovníků škol. Chybí prostředky na psychology a asistenty na školách, na učebnice a učební pomůcky, na kurzy, které jsou součástí výuky žáků, na další vzdělávání učitelů. Dochází tak k přenášeni nákladů ze státu na zřizovatele a na rodiny. Tyto problémy se negativně projeví v dalším poklesu úrovně vzdělanosti našeho národa, ve snížení konkurenceschopnosti ČR a zvýšení sociálního napětí. V krajích takto vzniká tlak na optimalizaci, v podstatě redukci sítě regionálních škol. Kritické je zejm. další rušení středních učňovských škol a ZŠ v menších obcích. Tim se zhoršuje dostupnost, ale i struktura vzdělávací kapacity regionu.

1. Dostupnost vzdělávání Sítě škol

• Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání poskytují mateřské školy, mateřské školy při zdravotnických zařízeních, přípravné třídy na základních školách a přípravný stupeň základních škol speciálních. Je určeno zpravidla dětem od tří do šesti let, případně do doby jejich vstupu na základní školu. Lze přijímat i děti mladší 3 let, od roku 2020/21 má podle přijaté novely školského zákona mateřská škola povinnost zajistit místo dvouletým dětem. Novelou školského zákona byla schválena povinnost předškolního vzdělávání od 5 let věku s možností výběru mezi denní docházkou do MŠ minimálně 4 hodiny denně, individuálním vzděláváním (+ ovládnutí úrovně), přípravnou třídou v ZŠ (v případě odkladu) a třídou přípravného stupně ZŠ speciální nebo zahraniční školou na území ČR. Ve školním roce 2016/17 poskytovalo předškolní vzdělávání 5 209 mateřských škol (stejný počet jako v předchozím školním roce). V předškolním vzdělávání bylo 367 453 dětí, z toho většina v mateřských školách (98,7 %, tj. 362 653 dětí, což představuje meziroční pokles o 4 708 dětí), zbytek docházel do přípravných tříd základních škol (4 569 dětí) nebo do přípravného stupně základních škol speciálních (231 dětí). Mateřské školy vykázaly 31 991 žádostí o přijetí, jimž nebylo vyhověno (meziroční pokles o 9 050 žádostí).

Do rejstříku je zapsáno 37 lesních školek (děti tam mohou absolvovat poslední předškolní rok, skoly budou moci čerpat státní dotace a snížit školovné), celkově je lesních školek v ČR 140; část z nich o zápis do rejstříku nestojí, chtějí si zachovat nezávislost, část odmítá povinné očkování.

Pro úplnost je třeba dodat, že v ČR funguje podle zákona, který platí od listopadu 2014, také 600 dětských skupin. Za poslední rok se počet těchto skupin zdvojnásobil. Tyto skupiny neposkytují předškolní vzdělávání, pouze hlídání dětí od jednoho roku do nástupu do základní školy. Tuto skupinu může založit podnik, škola, úřad, nezisková organizace, radnice či církev.

• Základní vzdělávání

Základní školy

Ve školním roce 2016/17 poskytovalo základní vzdělávání 4 140 základních škol (o 25 ZŠ více než v předchozím školním roce) pro 906 188 žáků (nárůst o 25 937 žáků, počet žáků 1. stupně se meziročně zvýšil o 17 538 žáků, a to na 568 966 žáků). Školní družiny praskají ve švech, do ŠD chodí 320 tisíc dětí (meziroční nárůst 16 tisíc), 2/3 těchto dětí je z 1. stupně. Mnoho dětí bylo kvůli malé kapacitě ŠD odmítnuto.

• Víceletá gymnázia

Počet žáků plnicích povinnou školní docházkou na nižším stupni víceletých gymnázií stoupl na 40 980 (meziroční nárůst o 485 žáků). Pozn.: V Praze nastupuje na víceletá gymnázia až 30 % dětí, v Německu je povoleno maximálně 5 % v ročníku. Na nižším stupni osmiletého vzdělávání na konzervatořích se v roce 2014/15 vzdělávalo 329 žáků (meziroční nárůst o 21 žáků).

• Střední školy

Ve školním roce 2016/17 se v 1 307 středních školách vzdělávalo 424 849 žáků. V oborech zakončených maturitní zkouškou 77,4 %, v oborech zakončených výučním listem 22 % a v oborech středního vzdělávání 0,6 % žáků středních škol. Ve všeobecně vzdělávacích oborech se vzdělávala zhruba třetina žáků středních škol.

Podle odhadů hospodářské komory chybí v ČR 300 tisíc femesníků. Počet uchazečů o studium učebních oborů navíc dlouhodobě klesá. V roce 2006 navštěvovalo SOŠ s maturitou a s výučním listem 385 tisíc žáků, v r. 2016 jen 270 tisíc. Nejmenší zájem je o obory, které na trhu práce chybí nejvíc (tesař, pokrývač, klempíř, sklenář).

V nástavbovém studiu ve školním roce 2016/17 bylo celkem 18 978 žáků.

Konzervatoře

Ve školním roce 2016/17 se v ČR nacházelo celkem 18 škol, ve kterých se vzdělávalo 3 795 žáků. Do prvních ročníků konzervatořích bylo přijato 675 žáků. Obory konzervatořích absolvovalo ve školním roce 2015/16 celkem 333 žáků.

• Vyšší odborné školy

Ve školním roce 2016/17 zajišťovalo vyšší odborné vzdělávání 168 VOŠ, z toho 66,1 % škol bylo zřizovaných kraji. Nezanedbatelný podíl tvořily školy soukromé a církevní (33,9 % škol). Ve školním roce 2016/17 se vzdělávalo na vyšších odborných školách 22 002 studentů, tj. o 11,2 % méně než v minulém školním roce 2015/16.

• Vysoké školy

K 31. 12. 2016 působilo 68 VŠ, z toho 26 veřejných, 41 soukromých a 2 státní. Na veřejných VŠ 2016/17 studovalo 280 340 studentů, na soukromých VŠ 31 484 studentů. Meziroční počet studentů na veřejných VŠ poklesl o 4,1 %, na soukromých VŠ poklesl o 8,9 %. Řádově obdobný úbytek lze sledovat každoročně již od r. 2012. Problém nabrat dostatek studentů mají technické školy. Soukromé školy přijímají i během školního roku, většinou nenabízejí obory technické, lékařské, klasické právní (magisterské), ale spíš obory komerční (ekonomické, IT, turismus, marketing).

Přístupy KSČM k posílení dostupnosti a kvality veřejného školství ze s.1

Přestože studium na veřejných vysokých školách je formálně bezplatné, měsíční výdaje studenta v prezenční formě se pohybují kolem 8 500 Kč. Každý 6. student vysoké školy se potýká s vážnými finančními problémy. Nadpoloviční část výdajů si studenti hradí sami, a to především vlastní vydělečnou činností. Pravidelně si vydělává 40 % studentů prezenční formy studia, vůbec nepracuje jen třetina studentů. Bez práce by si přitom nemohl studium dovolit každý 6. student. Je zde patrný výrazný vliv sociálního zázemí: studenti, jejichž rodiče dosáhli nejvýše na středoškolské vzdělání s výučním listem, by si bez vlastní práce nemohli studium dovolit dokonce ve 1/3 případů, u rodičů s maturitou ve 1/4 případů. U studentů s výrazně podprůměrným sociálním postavením rodiny musí k financování studia pracovat dokonce 60 % studentů. Náplň práce často nesouvisí s oborem studia, což uvádí 1/3 všech pracujících studentů, v některých oborech však až 2/3 (například zemědělství a zdravotnictví). Tato zjištění jsou v souladu s výsledky řady výzkumů konstatujících výraznou sociální selektivitu vzdělávacího systému ČR, a to nejen na úrovni VŠ. ČR prakticky postrádá systém finanční podpory studentů VŠ. Většina podpory je na studenty nepřímá, jedná se zjm. o daňové úlevy pro rodiče studentů, o státem hrazené zdravotní pojištění či slevy na dopravné. Přímé nástroje neposkytují znatelnou podporu, případně cílí jen na nepodstatnou minoritu studentů. Jde se v první řadě o sociální stipendium, které navzdory zvýšení částky stipendia pokrývá v současnosti méně než 1 % studentů vysokých škol.

Pokračování příště

Léto budiž pochváleno 2

Cesta kolem Prahy nás zavede do další zajímavé lokality, do **Prokopského údolí**. Toto romantické údolí lemované vápencovými skalami je nejsevernějším výběžkem Českého krasu. Je to rovněž chráněná přírodní rezervace a součást přírodního parku

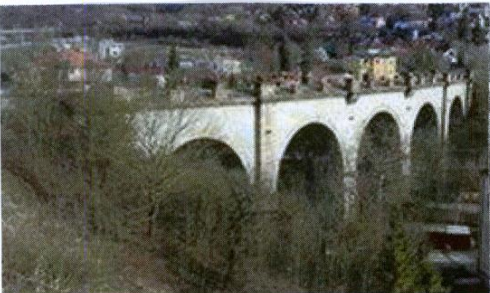
Prokopského a Dalejského údolí. Je rovněž výletním místem Pražanů.

Prokopské údolí je součástí přírodní rezervace Český kras. Krasové jevy jsou zde velmi zřetelné. Strmé vápencové skály, menší jeskyně a dutiny i typická fauna a flora. Na strmém vápencovém hřebetě u Zlíchova stojí kostelík sv. Filipa a Jakuba, pravděpodobně ze 13. stol. na místě starého pohanského pohřebiště. Opadal se nachází vrch Děvina, který se dává do souvislosti s Dívčí válkou. Skutečně zde stával hrádek. V r. 1222 se připomíná osada u Hlubočep. Dále dojdeme ke kamennému viaduktu železniční trati. Podle Dalejského potoka dojdeme k Hlubočepskému jezírku, které vzniklo po odstřelu skály v r. 1905. Hloubka jezírka dosahuje až 10 m.

Osada Daleje je proslulá svou Prokopskou jeskyní. Sluj byla dlouhá 120 m. a podle legendy zde přebýval poustevník sv. Prokop, který zde údajně překládal Bibli a zažehnával ďáblý, kteří jej rušili. Jeskyně byla zrušena lomovou těžbou v r. 1882. Sv. Prokop zakládal Sázavský klášter a pověst vypráví o tom, že s čertem vyoral brázdu s Chotouně na Sázavu. Další cestou se dostaneme na stráň s výhledem na Dalajský háj. Nacházejí se zde otvory do Klukovských jeskyní, které byly osídleny již pravěkým člověkem. Na protějším svahu uvidíte Hemrovy skály. Je to pozůstatek sopky, která vyvřela před 430 miliony let. Kolem valu Butovického hradiště z 8.-10. stol. a kolem dvou lomů, v nichž se nacházejí zkamenělé pozůstatky pravěkých živočichů se dostaneme ke kostelíku sv. Vavřince románského původu. Zde naše procházka končí.

Jak jinak ukončit tyto procházky, než krásnou projíždkou **Pražským Semmeringem**. Je to jízda po trati Buštěhradské dráhy. Je to vlastně trať z nádraží PhaSmíchov do Hostovic. Trať byla stavěna v letech 1871-72.

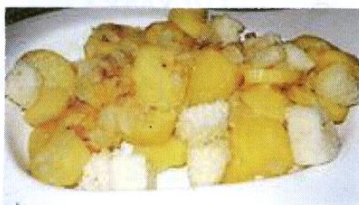
Je vždy přirovnávána k vysoko-horské alpské železnici u Švýcarského Semmeringu. V Prokopském údolí bylo třeba zdolat velké převýšení. Součástí řešení jsou i dva nádherné viadukty – jeden, ležící částečně v oblouku, je až 35 m. nad Prokopským údolím. Druhý je vysoký až 20 m. Trať se šplhá po příkrých svazích Děvina do Radlic, Jinonic a dále. Celá cesta umožňuje překrásné výhledy na celé okolí. Všem tuto vyjíždku doporučuji. Je to opravdu překrásné Horký

Jídla našich babiček: Kladenská uhlířina

Potřebujeme tyto suroviny:

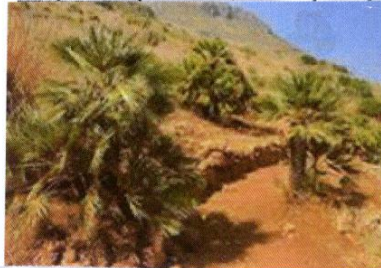
- 400 g houskových knedlíků
- 400 g uvařených brambor ve slupce
- 1 cibule
- 200 g škvarků
- 1 lžice sádla
- sůl
- mletý pepř
- 4 snítky petržele na ozdobení

Předem uvařené brambory ve slupce oloupeme a nakrájíme na plátky. Knedlíky nakrájíme na kostičky. Na sádlo osmahneme nadrobno nakrájenou cibuli, pak přidáme brambory, knedlíky a škvarky a vše opečeme. Nakonec dochutíme solí a pepřem a ozdobíme snítkou petržele.

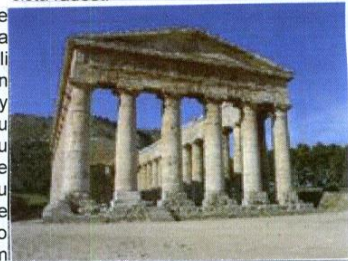
Expedice čtyř sopek (3)

Na jeden z noclehů se nám otevřela náruč širokého zálivu **GOLFO di CASTELAMAMRE** poblíž městečka **Scopello**. Vaříme na pláži, nač stavět stan, to by nebyla vidět hra světél vesnic a městeček na hornatém vnitrozemí. Zvedl se ale tak silný vítr, že se dlouho nedařilo zaspát. Tak jsem si aspoň říkal, že ten pohled stojí za to, že jsem nikdy ani nenesl, že takový někdy v životě budu mít.

V národním parku **ZINGARO** jsme byli jedinými návštěvníky. Pověděli nám historii vzniku, něco o prehistorickém osídlení, našly se zde pozůstatky staré prý milion let. Nedoporučili pro silný vítr návštěvu hornaté části. To nevedilo, dolní část byla oázou klidu a konečně také odpočinku. Zátoka s bílým pískem, čistoučká a naprosto klidné moře. Pobřežní skalista vytvářejí soustavu hned několika „modrých“ jeskyní, kam se se hrabe Capri! Proplouvat jimi byla čistá radost.

Další den se naše cesta odklonila od moře do vnitrozemí. Antická **SEGESTA** byla zpřístupněna teprve před několika lety. Založili ji Elymové, dle jiné pověsti sám Aeneas. (Ten chlapík ale by potřeboval několik životů, aby stihl založit všechna města, která jsou mu připisována.) Tyčí se 400m vysoko na ostrohu nad řekou bez vody, má dvě akropole se zbytky chrámů. Zaniklo v raném středověku po nájezdech Vandalů a Saracénů - vrchu se tedy říká Monte Barbaro. Město bylo spojenecem Karthaga a nepřitelem

SELINUNTE, naší další zastávky, tentokrát už u moře na jižní straně ostrova. Tyrhenské moře jsme vyměnili za Středozemní. Vnitrozemí Sicílie je hornaté, ale pečlivě je obdělávan každý kousek země, dává dobrou úrodu vína a mnoha plodin, některé ani neznáme. Selinunte bylo čistě řecké město, založené roku 628 př.n.l. kmenem Dóru, zničeno bylo Karthagem. Římané je později částečně obnovili, na akropoli jsou velmi dobře zachované kostry chrámů, pod nimi u moře malá rybářská osada. Známy spisovatel převážně historických románů Robert Graves napsal fikci „Homérova dcera“. Vzdělaná porincezna, znala dokonce písmo z vyprávění starců a své erudice zde sepsala „Odyseu“, která se připisuje nesprávně Homérovi. Chtěl by tomu všemu člověk věřit, když od moře stoupá kolem zbytků opevnění ke chrámům, dnes označovaným A až G, protože se neví, komu byly zasvěceny. S výjimkou nedalekého, dobře zachovaného Demeter Malofolos - dárkyně jablek.

Kontrast s ruinami- kvetou bílé lilie. Mezi starověká města jsme si zvolili živé přístavní město **SCIACCA**, už od středověku město lázeňské. Vedle přístavu a uliček mě zaujala zajímavá domovní znamení.

AGRIGENTO je nové a moderní město. Ovšem nedaleké staré město, podle historika Tindara, bylo také krásné. Stálo na břehu moře, které od starověku zde ustoupilo asi o 3km. Zbytky valů skýtají žádoucí chládek. Zdánilivě nedobytná pevnost byla Kartaginaci rozvrácena, chrámy poničeny. V křesťanské době bylo něco opraveno, je co prohlížet. **Templo di Concordio** je nejzachovělejší. Večer nás silný vítr odehnal od moře do příjemného kempu u městečka Falconara. Měli tam slušné víno- co si víc přát?

Opět se noříme do vnitrozemí. Úzké silničky nás dovedly k vile římského vojevůdce do místa, zvaného **PIAZZA ARMERINA**. Je to komplex o 3 podlažích - villa Romana del Casale. Zachovalo se 3.500m čtverečních mozaik na podlahách i stěnách. Zvířata, lovecké či mytologické výjevy, nástěnné fresky. Atrium se čtvercovou fontánou, pak tablinum - pracovna, peristilium - sloupové nádvoří s bazénem, přijímací síň, jídelna - triclinium, pokoje pro hosty s rozmarnými výjevy. Zachovaly se kompletní lázně, záchody s tekoucí vodou, tělocvična. Nic nového pod sluncem - už ve 4. století nosily římské dívky při sportu bikinky a jsou zde tak vyobrazeny. Malér - autobusu odešel startér. Šťastná náhoda - jiná česká cestovka součástku měla a zájezd byl zachráněn. Díky tomu jsme si užili trochu obyčejného sicílského života. **FERLE**- hnízdo, na náměstí několik hráčských part, nikde žádné ženy. Autobus opraven - je čas pohnout se dál.

Opět se noříme do vnitrozemí. Úzké silničky nás dovedly k vile římského vojevůdce do místa, zvaného **PIAZZA ARMERINA**. Je to komplex o 3 podlažích - villa Romana del Casale. Zachovalo se 3.500m čtverečních mozaik na podlahách i stěnách. Zvířata, lovecké či mytologické výjevy, nástěnné fresky. Atrium se čtvercovou fontánou, pak tablinum - pracovna, peristilium - sloupové nádvoří s bazénem, přijímací síň, jídelna - triclinium, pokoje pro hosty s rozmarnými výjevy. Zachovaly se kompletní lázně, záchody s tekoucí vodou, tělocvična. Nic nového pod sluncem - už ve 4. století nosily římské dívky při sportu bikinky a jsou zde tak vyobrazeny. Malér - autobusu odešel startér. Šťastná náhoda - jiná česká cestovka součástku měla a zájezd byl zachráněn. Díky tomu jsme si užili trochu obyčejného sicílského života. **FERLE**- hnízdo, na náměstí několik hráčských part, nikde žádné ženy. Autobus opraven - je čas pohnout se dál.